

Dobri ljudje.

10. Pripovedka in zgodba.

ilno stara je že pripovedka; zgodba pa je iz novejših časov, iz zadnjih italijanskih bojev.

a) Pripovedka.

Komu ni znana arabska pripovedka, ki se je že tolikrat pripovedovala pod naslovom: „Srajca srečnega človeka“. Ponovim jo le obkratkem:

Neki vzhodni kralj zboli in derviši mu prerokujejo, da ozdravi, če bo mogel obleči srajco srečnega človeka.

Paše in vezirji začno iskati, iščejo, iščejo srečnega človeka; a po več mesecih se vrnejo in žalostno izporoče kralju, da ni nikjer nobenega srečnega človeka na svetu.

Toda čuj, tam na polju zaslišijo veselo petje poljedelca, sključenega nad brazdo; tako veselo se je razlegalo petje, da se mu ministri približajo in ga nagovore:

„Ti si torej srečen, kmetič, ki prepevaš tako brezskrbno in veselo?“

„Seveda sem,“ odgovori preprosti poljedelec.

Dvorjani se spogledajo in vzkliknejo: „O dobri mož, tvoje srajce potrebujemo, tvojo srajco bi radi!“

„Mojo srajco bi radi!“ se zasmije kmetič, da mu kar ves obraz zažari — „mojo srajco! presneto si bo malo opomogel, kateri izmed vas jo bo imel. Poglejte!“ Odkrije svoje gole prsi . . . ni imel srajce!

Ne bom pristavljal naukov tej lepi pravljici, povem rajši takoj še zgodbo.

b) Zgodba.

Zgodba pa govori o mladi, bogati gospe, ki se je večkrat dolgočasila in sama sebi smilila ter se čutila nesrečno od same sreče.

Nekega večera sedi na naslonjaču pri mizi, na kateri je bilo naloženih več modnih časnikov, not,

knjig in knjižic. Zdaj seže po tej, zdaj po drugi. In ko tako lista semtertja, naleti na pravljico o srajci srečnega moža.

„Oj nerodneži!“ vzklikne, „niso mogli najti srajce srečnega moža; hej! jaz pa, jaz najdem srajco srečne ženske!“

Urno se odpravi precej drugo jutro na iskanje, ki ji je bilo olajšano s tem, da je imela več znank v raznih krajih. In ker je znala jako prijazno nastopati, ji tudi niso zamerile gospe in gospice, žene in ženice, če jih je vprašala: „Ali si srečna? Ali ste srečni?“

Na to vprašanje je zopet in zopet slišala odgovor: „Ne!“ Nekatere so odgovarjale glasno in odločno, druge pa bolj tiho ali le z otožnim nasmehom; mnogokje je tudi solza odgovorila mesto ust.

Povsod, povsod enako!

Vsa obupana se spomni, da bi bilo dobro vprašati za svet gospoda župnika, ki je moder in izkušen mož.

Ob vprašanju, li pozna srečno žensko, se mašnik nasmehne. „Nate, gospa, tukajle berite prve vrstice tegale pisma.“

Gospa čita: „O moj oče, moj oče! kako sem srečna!“

„Vendar ena srečna! Pa jo li poznate? Kje je?“ Očetovski odgovori duhovnik: „Poznate jo tudi Vi, gospa.“

„Kje pa je? Kje pa je?“

„Ni je več na Francoskem, marveč zdaj je v Italiji pri naših ranjenih vojaki. Grofica Amalija pl. Grandual je, ki Vas je večkrat sprejela v svojih sobanah.“

„Ona!“

Takoj drugi dan je odrinila iskalka sreče na Laško.

Popraša na vojaški straži; smejejo se in odgovore: „Tu ni nobene grofice!“ Ko natančneje pojasni, ji reče neki častnik: „Grofica pl. Grandual je pač pri armadi, pa z imenom sestra Amalija usmiljenka.“ In pokaže jo, kako obvezuje ranjence in osrčuje umirajoče.

„Sestra, ali ste srečni?“

„Oh! da!“ odgovori redovnica z neizrečno veseljem smehljam.

„Ali popolnoma?“

„Toliko, kakor je mogoče tu na zemlji, ko pričakujemo tam gori . . . oh! tam gori, moj Bog! ko bi se mogla še bolj žrtvovati!“

„Sestra, nekaj bi Vas poprosila, pa nikar se mi ne smejajte . . . Dajte mi srajco, ki jo nosite!“

„Rada, toda,“ odgovori sestra v zadregi, „to je nemogoče.“

„Ne! ne! jaz je potrebujem.“

„Je nimam več! Davi je bolnikom zmanjkalo platna, pa sem jo raztrgala, da sem napravila cufanja (šarpije).“

Mlada dama povesi glavo rekoč: „Hvala, sestra! zdaj razumem; sreča se ne podari, marveč se mora kupiti, kakor ste jo kupili Vi z bogoljubnostjo in z deli krščanske ljubezni. Našla jo bom, kakor ste jo našli Vi!“

(Paillettes d'or.)

11. Sv. Marija Magdalena Paciška.

Ta svetnica je imela že v nežnih otroških letih silno blagočutno in usmiljeno srce.

Njeni starši so že prav majhno jeli pošiljati v šolo k „ubožnim nunam.“ In dobri starši vedo, da so otroci posebno zadovoljni takrat, ko imajo kak dober grižljaj pri sebi; tudi mali učenki niso dajali samo šolskih reči v torbico, marveč pridejali so tudi vselej kaj za njene mlade zobe. Toda dobra deklica se ni nikoli dotaknila sama teh jedil, marveč grede mimo mestne ječe, kjer so ubogi jetniki prosili miloščine, je iz ljubezni do Boga z velikim veseljem podarila vse, kar je imela v torbici. Tudi doma ji niso mogli storiti večjega veselja, kakor če so dali njej miloščino v roke, da jo je ona delila.

Z enakim veseljem je blaga deklica delila duhovno miloščino. Kjerkoli se je ponudila ugodna priložnost, je učila male otročiče moliti očenaš, češčenamarijo, apostolsko vero itd. Posebno je bila vesela vselej, kadar so jo starši vzeli s seboj, ko so šli stanovat na deželo na svoje posestvo. In kaj menite, zakaj je bila tega tako zelo vesela? Mala učenka je tu smela biti učiteljica! Zbrala je okrog sebe deset do dvajset vaš-

kih otročičev, dečkov in deklic, ter jih je poučevala v glavnih resnicah naše svete vere. Da bi se otroci rajši in uspešneje učili, je z materinim dovoljenjem dajala ubožnim dečkom malo miloščino, deklicam pa nove predpasnike in rutice. Vsakdo se je čudil potrpežljivosti in vnemi, s katero je mala svetnica opravljala to prelepo delo krščanskega usmiljenja, kako dobro je moralo biti to zlato otroško srce, ko se je še izpopolnilo v redovniškem svetem življenju!

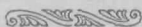
(Natančnejši opis mladih let te izvoljenke Božje najdeš v mladinski knjigi „Zgledi bogoljubnih otrok.“ II, str. 126.)

12. Rokodelski pomočnik.

V mestu Anklaum na Pomorjanskem je l. 1804. rokodelski pomočnik potrkal na vrata, da bi poprosil za običajno potnino. Ker se nihče ne oglasi, odpre tiho duri in vstopi. Stara, bolna ženica leži na postelji in mu izkuša dopovedati, da sama nima ničesar.

Mladenič odide, pa se čez kakih pet ur zopet povrne. Uboga starka mu zopet ponavlja še bolj prepričevalno, da mu ne more dati ničesar. On pa stopi dostojno in prijazno k mizi in poklada na kup iz obeh žepov kruha, ki ga je bil nabral, in enako tudi nabrari drobiž. „To je za Vas, uboga, bolna gospa,“ se nasmehlja in poslovi ter rahlo zapre duri za seboj. Stara mamica se je imenovala Laroque (b. Larók), mladčeničevo ime pa je zapisal angel v nebesih, ker angelom je posebno všeč č: ubožec pomaga ubožcu.

Ambrosius.

Nasprotje.

Pod góro tam studenca dva,
veselo, ljubko žuborita,
prečista, živa sta oba,
ko spenjena navzdol hitita.

V poljani tam pa reki dve
ves dan umiva solnce jasno.
A tihi, kalni sta obe
in dalje ploveta počasno.

Lucijan.

